

► 5 Junio, 2019

L'Espai Volart recupera a Barcelona l'artista saltenc Jaume Xifra, el «sacerdot de rituals»

► La comissària de la mostra, Pilar Parcerisas, explica que la nova exposició amplia considerablement la que ja es va fer a Les Bernardes de Salt, i afirma que el creador «era un personatge molt intel·ligent i enginyós» que va haver de viure a París

DANIEL BONAVENTURA GIRONA

■ L'Espai Volart de la Fundació Vila Casas de Barcelona inaugura demà dijous l'exposició *Jaume Xifra, home, natura, realitat*, que segons la seva comissària, la historiadora de l'art i crítica Pilar Parcerisas, recupera un artista que va exercir de «sacerdot de rituals» al París dels anys seixanta i setanta, i va ser capaç d'«aplegar masses» en aquests rituals on entraven en joc vestits, màscares, menjars i altres elements.

La Casa de Cultura Les Bernardes de Salt va mostrar ja l'any passat sota el mateix títol una exposició consagrada a Jaume Xifra (Salt, 1934 - 2014), que ara es trasllada considerablement ampliada a l'Espai Volart de la capital catalana.

«Xifra va fer pràcticament tota la seva carrera artística a París, donant les circumstàncies de la dictadura», ha explicat Parcerisas al *Diari de Girona*, i ha afegit que «era un personatge molt intel·ligent i enginyós».

La seva activitat d'inventor li va permetre patentar i registrar el conegut marc Zeebra, avui encara en producció, molt utilitzat pel fotògraf Cartier Bresson. Això no li va impedir mostrar-se molt crític amb la societat que li va tocar de viure i el món del consumisme de la dècada dels seixanta.

Parcerisas, que va visitar l'artista català a la seva residència de París, una mena de caverna excavada en la roca a la zona del mercat de Les Halles, recorda que Xifra es va mostrar molt crític també amb l'actitud del món artístic del moment, sobretot quan la Biennial de

1967

«Tros d'art encara no reconegut»

► Jaume Xifra es va mostrar molt crític ja als seixantes amb el consumisme i amb l'actitud del món artístic del moment. La Biennial de París va vetar l'artista català perquè la seva peça de tres corones mortuòries dedicades al cop militar del 1967 a Grècia va ser considerada excessivament dura, ha explicat la comissària, Pilar Parcerisas. En aquest context, va penjar un rajol d'un cordill com una peça de l'antiart que va batejar com *Tros d'art encara no reconegut*. Aquesta peça, avui propietat del MACBA de Barcelona, i que no es va veure a Les Bernardes de Salt, forma part de la nova exposició de l'Espai Volart de la Fundació Vila Casas. **D.B.** GIRONA

París li va rebutjar la peça *Regrets eternels*, tres corones mortuòries dedicades a la dictadura dels militars de Grècia.

Al l'exposició a Barcelona entren algunes d'aquestes peces, no vistes a Salt, entre les quals un homenatge a Joan Brossa, artista amb qui va tenir una gran amistat.

L'Espai Volart ha ampliat també la part dedicada a les accions i rituals que Jaume Xifra va compartir amb altres artistes catalans al París de l'època.

«Hem trobat fotos del francès Bernard Bardiné, que també les exposem, i no s'havien vist a Salt, i exposem l'acció *Holocauste pour un ballon*, feta a la Casa de Cultura de Chalon-sur-Saône, el 1978, propietat del MACBA, i que tampoc no s'havia vist a Les Bernardes», ha precisat la comissària.

Un altre apartat ampliat respecte del que es va poder veure a Salt és tota l'època dels *Irreversibles* i de la sèrie *Scanning* dels retrats psicomòrfics dels anys 80. L'any 1967 va trencar amb la pintura pintada a partir de les seves obres irreversibles, on s'acosta als relíquiaris i objectes rituals.

Als anys 80 va incorporar el *Computer Painting* i, més tard, una impressora semiindustrial per a la creació de grans teles que culminarien en la presentació del projecte *Scanning* al Centre d'Arts Santa Mònica de Barcelona l'any 2002, que consistia a crear retrats a partir de tres grups de signes referents als sentits, la natura i l'objecte.

La Fundació Vila Casas aplega, així mateix, més documentació i fotografies no vistes a Salt.

Cerimonials i accions Un art participatiu

► Jaume Xifra va voler sobretot crear un art que permetés la participació de l'espectador. A la foto se'l veu en l'acció *Implication*, feta el 1976 a l'École de Beaux-Arts de Metz. En les accions i rituals va col·laborar amb altres artistes catalans afincats a París, com Antoni Miralda, Joan Rabascall, Dorothee Selz i Benet Rossell. Aquestes accions col·lectives porten la marca de Xifra.